

Voorstel Dagelijks Bestuur

Sector/afdeling	Strategie en innovatie Bedrijfsondersteuning Operatie en onderhoud	ID-nummer	WBL-1581137097-1110
Indiener	Heijmann, Christian	Portefeuillehouder	Remy Sleijpen
Onderwerp	Investeringskader 2024-2033		
Datum vergadering	13-02-2023	Agendapunt nr.	3.5

VERTROUWELIJK

Voorstel

Het Algemeen bestuur voor te stellen:

1. Het investeringskader voor de komende jaren vast te stellen op
 - o Jaar 2024 € 40 miljoen
 - o Periode 2025 t/m 2033 € 710 miljoen in totaal

Aanleiding

Voortvloeiend uit de planning en control cyclus geeft WBL jaarlijks een doorkijk van zowel de operationele kosten inclusief kapitaallasten (opex) als de investeringen (capex). De investeringen worden als input gebruikt voor het bepalen van de kapitaallasten in de Meerjarenraming (MJR). Dit voorstel geeft inzicht in de investeringsopgave die WBL de komende jaren moet realiseren om aan de opdracht te kunnen voldoen.

In de AB vergadering van 21 december 2022 is ingestemd met het investeringsprogramma 2023 (MIP). Dit is tot stand gekomen aan de hand van het prioriteren van projecten ten behoeve van het in stand houden, verbeteren en vernieuwen van onze infrastructuur en organisatie. De projecten zijn daarbij aan objectieve criteria onderworpen voor het vaststellen van de prioriteit op basis van criticaliteit en urgentie.

Hierin is ook vermeld dat WBL een grote opgave heeft qua investeringen in 2024 en verder. In de afgelopen periode is het bestuur meermaals inhoudelijk meegenomen in een aantal ontwikkelingen, denk aan de KRW eisen en de hieraan gekoppelde System sprong-thematiek, de Redeneerlijn afnameafspraken, Assetbase, wel of niet openhouden Simpelveld, de BIO-AVG, politiek-economische situatie, slibproblematiek, energieprijzen en hoe om te gaan met investeringspieken en -dalen.

Ook CEBEON heeft in haar rapportage "Doorlichting exploitatie Waterschapsbedrijf Limburg" aangegeven dat een hoger structureel investeringsvolume gewenst is. Tevens doet CEBEON de aanbeveling om een concrete onderbouwing aan te leveren voor een structureel hoger investeringsniveau.

In dit voorstel worden de financiële consequenties van deze ontwikkelingen voor 2024 en verder inzichtelijk gemaakt en ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur.

Argumenten

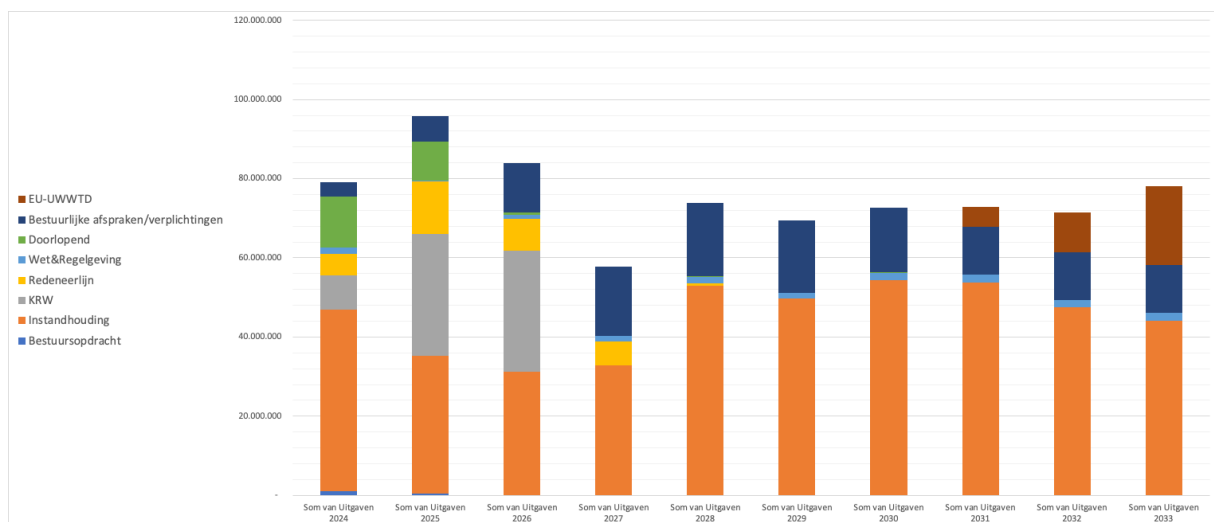
1.1 *Het voorgestelde investeringskader is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan onze opdracht.*

Het investeringskader van € 30 miljoen voor de jaren 2024 en verder, welke in de Meerjarenraming 2023-2032 is vastgesteld, biedt onvoldoende ruimte om de noodzakelijke investeringen te kunnen realiseren.

Het is de taak van WBL om de Bestuursopdracht uit te voeren, te voldoen aan Wet- en Regelgeving en aan onze externe verplichtingen en zorg te dragen voor optimale bedrijfsvoering. Dit voorstel geeft inzicht in de investeringen die de komende jaren noodzakelijk zijn voor de bedrijfscontinuïteit en te kunnen voldoen aan onder andere de KRW eisen en afnameverplichtingen. De vertaling van de eisen geeft een beeld van het benodigde investeringskader en de vereiste personele capaciteit voor productie, instandhouding, verbetering, vernieuwing en ondersteuning.

Op basis van de huidige inzichten stijgt de investeringsbehoefte naar minimaal € 50 miljoen en mogelijk € 70 miljoen. De komende jaren wordt dit beeld concreter, doordat we meer inzicht krijgen door bijvoorbeeld Assetbase op orde, systemsprong Hoensbroek (effectgerichte benadering) en redeneerlijn afnameafspraken.

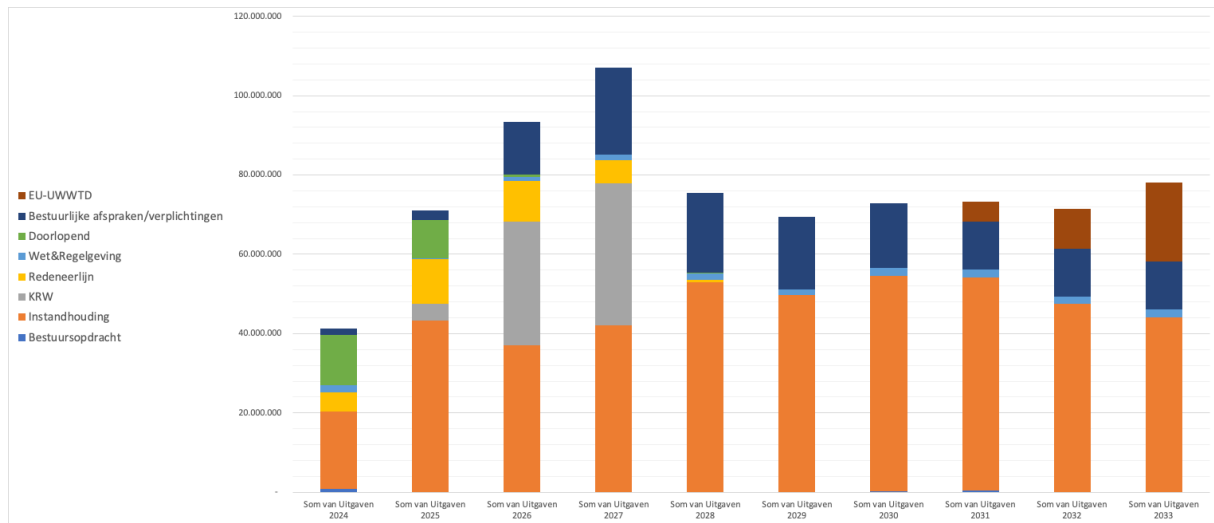
In onderstaande grafiek zijn de geprognosticeerde investeringsbehoefte voor de periode 2024 t/m 2033 weergegeven, opgebouwd uit de verschillende categorieën¹:

¹ Verklaring van de categorieën

EU-UWWTD	Concept Europese richtlijn stedelijk afvalwater ("opvolger" KRW)
Bestuurlijke afspraken/ -verplichtingen	Convenanten van de sector waaraan WL/WBL zich heeft gecommitteerd
Doorlopend	Doorlopende projecten uit de voorgaand periode
Wet- en regelgeving	Werkzaamheden i.v.m. wet- en regelgeving (bv. vervanging koelinstallaties met oude koelmiddelen)
Redeneerlijn	Investerings voortvloeiend uit de Redeneerlijn afnameafspraken met gemeenten
KRW	Investerings die nodig zijn om de eisen van de kaderrichtlijn water in 2027 te behalen
Instandhouding	Investerings die nodig zijn om technisch afgeschreven installaties te vervangen
Bestuursopdracht	Investerings voortvloeiend uit de bestuurlijke ambitie (bv. medicijnrestenverwijdering door poederkooldosering)

In onderstaande grafiek zijn de investeringsvolumes opgenomen op basis van de voorgestelde keuzes voor de periode 2024 t/m 2033:

In bijlage 1 zijn de uitgangspunten voor dit voorstel benoemd. Bijlage 2 bevat een nadere onderbouwing van de investeringsprognose.

Kanttekeningen

1.1 *WBL beschikt niet over de capaciteit om de noodzakelijke investeringsprojecten te realiseren. Voor het voorbereiden en realiseren van de investeringen is naast financiële middelen ook interne en externe personele capaciteit nodig.*

Mitigerende maatregel: Parallel aan dit voorstel wordt een voorstel uitgewerkt over welke capaciteit de organisatie moet beschikken om de investeringsprojecten te kunnen realiseren. Met de externe raamcontractanten wordt bekeken hoe we ook daar de benodigde capaciteit tijdig beschikbaar krijgen. De effecten hiervan worden op zijn vroegst merkbaar in de loop van 2024.

Mitigerende maatregel: investeringen voor 2024, 2025 en 2026 risico gestuurd doorschuiven:

- KRW-maatregelen doorschuiven en het testjaar inkorten;
- Gemalen prioriteren die nodig zijn voor de redeneerlijn; andere renovaties doorschuiven;
- Instandhouding slibontwateringen uitstellen;

1.2 *Door investeringen uit te stellen neemt het risico toe op:*

- *De onderbreking van onze bedrijfsvoering, met mogelijk ongunstig effect op de omgeving*
- *Het niet kunnen behalen van onze opdracht (bv. KRW en Redeneerlijn)*

Mitigerende maatregelen:

- De risico's hiervan nader onderzoeken en kwantificeren, onder andere met behulp van de voorlopige resultaten uit Assetbase op orde.

Bij de risicoafweging stelt WBL als uitgangspunt dat:

- Ongunstige effecten voor de omgeving, zoals bijvoorbeeld het niet behalen van de vergunde effluentkwaliteit en overstorten worden voorkomen
- Risico's die optreden en onvoorziene exploitatie-uitgaven veroorzaken vermijden dan wel beperken, maar accepteren waar deze onvermijdelijk zijn (bv. slibverwerking door externen).

Strategische doelen in relatie tot:

- Schoon en ecologisch gezond water
- Vergroten duurzaamheid
- Vergroten maatschappelijke waarde

Om te kunnen voldoen aan de uit onze opdracht afgeleide doelstellingen, de eisen die daaraan worden gesteld en hieraan ook in de toekomst te kunnen blijven voldoen moeten wij voortdurend investeren in onze organisatie en infrastructuur.

Organisatie

Zie kanttekening 1.

Ondernemingsraad

De OR wordt geïnformeerd en het voorstel voor uitbreiding van de gewenste personele capaciteit voor uitvoering van het investeringsprogramma wordt te zijner tijd ter advisering voorgelegd aan de OR.

Juridische aspecten

N.v.t.

Financiële consequenties

De doorrekening naar rente- en afschrijvingskosten van het voorliggende Investeringskader zal worden opgenomen in de Ontwerp MJR 2024-2033.

Communicatie

N.v.t.

Bijlage 1. Uitgangspunten

- De prognoses zijn gebaseerd op vigerend beleid. Daarbij zijn alle noodzakelijke maatregelen gericht op het naleven van de geldende normen en afspraken. Gevolg daarvan is dat er zich situaties voordoen waar een grote investering gedaan moet worden voor een relatief kleine tekortkoming. In het kader van de Systeemsprong (bv. KRW Rwzi Hoensbroek) en de Redeneerlijn afnameafspraken hebben wij laten zien dat we door effectgericht te werken in plaats van normgericht met dezelfde inspanning per saldo meer kunnen bereiken. Besluitvorming hierover moet deels nog plaatsvinden.
- De prognose is opgebouwd uit investeringsactiviteiten die zich in een verschillende fase van ontwikkeling bevinden. Hierdoor kennen zij een verschillende nauwkeurigheid.
- Geopolitieke en economische ontwikkelingen hebben invloed op doorlooptijden, prijsniveaus, levertijden en beschikbaarheid van personeel. In hoeverre de effecten tijdelijk of structureel effect sorteren is nog onzeker. Wij blijven deze ontwikkelingen volgen en houden bij het plannen en prioriteren van investeringen, maar ook bij het inkopen van materialen rekening met voorziene ontwikkelingen.
- WBL kent geen egaliseringsreserve voor investeringen. Afhankelijk van de samenstelling en omvang van de investeringsopgaven heeft WBL te maken met pieken en dalen. Dit heeft invloed op de exploitatie en kan leiden tot fluctuatie in de tarifiering. Door middel van het effecturen wordt dit negatief effect geminimaliseerd gegeven het huidige prijspeil.
- Van een aantal onderwerpen is bekend dat ze in de komende planperiode actueel worden maar er nog besluitvorming, raming en planning moeten volgen. Deze worden wel benoemd, maar door het ontbreken van informatie kunnen de gevolgen nog niet kwantitatief meegenomen worden in de investeringsprognose.
- Naast de kapitaallasten kunnen investeringen ook gevolgen hebben voor de gebruiks- en beheerlasten. Ook deze hebben invloed op de exploitatie. Deze gevolgen worden per investeringsvoorstel bepaald en zullen waar nodig als begrotingswijziging worden meegenomen in de exploitatiebegroting.
- In de prognose zijn voor zover bekend al de eerste ramingen meegenomen in de jaren 2031, 2032 en 2033 voor maatregelen in het kader van de nieuwe Europese richtlijn stedelijk afvalwater (EU-UWWTD).
- In dit voorstel is geen rekening gehouden met de effecten /gevolgen van het feit dat:
 - De discussie dat de sector waterzuivering mogelijk onderdeel wordt van de nationale Vitale infrastructuur.
 - Het moeten aanpassen van de RWZI Simpelveld en Wjlre indien gehandhaafd, dan wel een nieuwe RWZI Wjlre bouwen, wanneer Simpelveld wordt gesloten
 - De effecten van de afschaling van Brand Brouwerij op Rwzi Wjlre
 - De ontwikkeling van de Nereda Verdygo Package Plant
 - De aanpassingen aan Rwzi Weert in verband met de effluentkwaliteit
 - We “100% circulair” moeten worden

Bijlage 2. Overzicht investeringen

Het volume aan geprognosticeerde investeringen voor 2024 t/m 2033 bedraagt:

Investeringsprognose 2024 - 2033	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Totaal
(x1.000 euro)											
Bestuursopdracht	997	397									1.394
Instandhouding	45.999	34.783	31.298	32.932	52.948	49.715	54.266	53.858	47.430	44.201	447.430
KRW maatregelen	8.632	30.956	30.463								70.051
Redeneerlijn	5.318	13.278	8.077	5.862	658						33.193
Wet- en regelgeving	1.717	203	1.000	1.500	1.500	1.500	2.000	2.000	2.000	2.000	15.420
Doorlopend	12.816	9.737	613	19	352		110				23.646
Bestuursafspraken en -verplichtingen	3.581	6.501	12.501	17.501	18.501	18.217	16.239	12.000	12.000	12.000	129.041
EU-UWWTD								5.000	10.000	20.000	35.000
	79.060	95.855	83.952	57.814	73.959	69.432	72.615	72.858	71.430	78.201	755.175

De investeringsvolumes op basis van de voorgestelde keuzes voor de periode 2024 t/m 2033:

Investeringsvoorstel 2024 - 2033	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Totaal
(x1.000 euro)											
Bestuursopdracht	744						253	397			1.394
Instandhouding	19.577	43.313	37.139	42.162	52.948	49.715	54.266	53.858	47.430	44.201	444.609
KRW maatregelen		4.152	31.030	35.666							70.848
Redeneerlijn	4.914	11.342	10.422	5.862	658						33.198
Wet- en regelgeving	1.717	203	1.000	1.500	1.500	1.500	2.000	2.000	2.000	2.000	15.420
Doorlopend	12.816	9.737	613	19	352		110				23.646
Bestuursafspraken en -verplichtingen	1.603	2.262	13.219	21.788	19.997	18.217	16.239	12.000	12.000	12.000	129.325
EU-UWWTD								5.000	10.000	20.000	35.000
	41.371	71.009	93.423	106.997	75.455	69.432	72.868	73.255	71.430	78.201	753.440